

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

Комплекс навчально-методичного забезпечення з дисципліни

Національно-релігійний чинник в суспільно-політичному житті країн Сходу

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма: «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

1. Навчальний контент

Тема 1. Національно-релігійні особливості країн Середнього Сходу та Північної Африки. Етнічний склад країн регіону. Причини невідповідності політичних та етнічних кордонів у регіоні. Вплив національного чинника на політичні процеси у Туреччині, Сирії, Ізраїлю, Іраку, Ірану, Саудівської Аравії, Єгипту, Алжиру. Іслам як фактор суспільно-політичного життя зазначених країн. Неісламські конфесії в країнах Середнього Сходу та Північної Африки: суспільно-політичні аспекти існування.

Тема 2. Національна та релігійна складова суспільно-політичних процесів у Центральній Азії. Поліетнічність держав Центральної Азії в умовах обмеженої демократії. Національні рухи регіону. Політичний іслам в країнах Центральної Азії. Релігійні меншини у Казахстані, Таджикистані, Монголії та їхня участь у суспільно-політичному житті зазначених країн.

Тема 3. Політичні, соціально-економічні та культурні процеси Південної Азії крім призму національно-релігійних відносин регіону. Етнічний та конфесійний склад населення Індії, Пакистану, Афганістану та його вплив на політичні процеси у зазначених країнах. Вплив національних і релігійних проблем на міжнародні відносини у регіоні.

Тема 4. Далекий Схід у контексті національних та релігійних особливостей регіону. Міжетнічні відносини у КНР, Індонезії, Японії. Релігійний чинник у суспільно-політичних процесах зазначених країн.

Тема 5. Етно-релігійна мозаїка Західної Африки як чинник суспільно-політичних відносин у регіоні. Конфесійні особливості регіону. Національний склад населення держав. Вплив етно-релігійних чинника на політичні процеси Нігерії, Малі, Мавританії, Нігеру, Гани та інших країн Західної Африки.

Тема 6. Суспільно-політичні особливості країн Центральної Африки: етно-конфесійний контекст. Етнічний склад населення Демократичної республіки Конго, Центральноафриканської республіки, Чаду. Особливості конфесійного складу населення регіону. Етно-конфесійний фактор у трансформації політичних систем країн Центральної Африки.

Тема 7. Національно-конфесійна характеристика народів Східної Африки. Суспільно-політичні процеси у Ефіопії, Південному Судані, Кенії крізь призму етнічних та релігійних особливостей зазначених країн.

Тема 8. Суспільно-політична ситуація у Південній Африці як наслідок національних та релігійних особливостей регіону. Етнічний склад населення Південноафриканської республіки і Намібії. Конфесії розповсюджені у регіоні на їх вплив на політичні трансформації у зазначених країнах.

Рекомендована література

Основна література

1. Арапова Е. Я. Восточная Азия: в поисках интеграции. Азия и Африка сегодня. 2011. №10.
2. Васильев Л. С. История Востока: Учеб. по спец. "История". М.: Высш. шк., 1994.
3. Гайдуков Л. Ф. та ін. Всесвітня історія: Посібник. К.: Либідь, 2001. 256 с.
4. Дербишайр Д., Дербишайр Я. Политические системы мира: В 2 т. Т.1. Пер. с англ. М.: РИПОЛ КЛАССИК, 2004. 512 с.
5. Економіка зарубіжних країн. К.: Либідь, 1998.
6. Ігнат'єв П.М., Черкас Б. А. Азіатські велетні у боротьбі за вплив на країни Африки. Зовнішні справи. 2012. № 2.
7. Історія світової культури. Культурні регіони. К.: Либідь, 1997.
8. Козицький А.М. Новітня історія країн Азії та Африки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів. Львів: „Афіша”, 2004.

9. Конституції нових держав Європи та Азії / Упоряд. С.Головатий. К.: Укр. Правн. Фундація; Вид-во "Право", 1996. 544 с.
10. Крип'якевич І. Всесвітня історія: У 3 кн. К.: Либідь, 1995. К. 1. 464 с.; Ч. 2. 424 с.; Ч.3. 288 с.
11. Кушніренко В.О. Шаріатська концепція реформування державної системи в ісламських країнах. Людина і політика. 2003. № 2.
12. Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн: Навч. посібник. 2-ге вид., виправ. К.: ВД „Професіонал”, 2004. 336 с.
13. Лозовицький О. С. Сучасний Схід: демократичний ренесанс чи геополітичний перерозподіл? Зовнішні справи. 2011. № 2.
14. Макарчук В.С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн. Навч. посібник. Вид. 3-тє, доп. К.: Атіка, 2001. 624 с.
15. Макарчук В.С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. Вид. 3-тє, доп. К.: Атіка, 2001. 624 с.
16. Мироненко Н.С. Страноведение: Теория и методы: Уч. пособие для вузов. Москва: Аспект Пресс, 2001. 268 с.
17. Мишин А. А. Конституционное (государственное) право зарубежных стран: Учебник. 8-е изд., перераб. и доп. М.: Юрид. Дом „Юстицинформ”, 2001. 488 с.
18. Нельга О.В. Теорія етносу. Курс лекцій: Навчальний посібник. Київ: Тандем, 1997. 368 с.
19. Нечитайло О. Різні, але разом. До 30-ї річниці утворення Асоціації країн Південно-Східної Азії. Політика і час. 1998. № 5.
20. Орлова Т. В. Сучасна політична історія країн світу: навч. посібн. К.: Знання, 2013. 677 с.
21. Основи етнодержавознавства. Підручник. За ред. Ю.І.Римаренка. К.: Либідь, 1997. 656 с.
22. Павленко Ю. В. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотип / Відп. ред. та авт. вст. слова С.Кримський. К.: Либідь, 1999. 360 с.

23. Павлов С.В., Мезенцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій: навчальний посібник для студентів географічних і філософських факультетів вищих навчальних закладів. К.: АртЕк”, 1999. 504 с.
24. Попов Б., Ігнатов В., Степко М. та ін. Життя етносу: соціокультурні нариси: Навчальний посібник. К.: Либідь, 1997. 240 с.
25. Тищенко К. М. Мови Європи. Календар на 2001 р. Львів: Кальварія, 2001. 28 с.
26. Черниловский З.М. Всеобщая история государства и права. М.: Юристъ, 2002. 576 с.
27. Чиркин В. Е. Конституционное право заруб. стран: Учебник. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Юристъ, 2002. 622 с.
28. Экономическая, социальная и политическая география мира. Регионы и страны. Под ред. д-ра геогр. наук, проф. С. Б. Лаврова, канд. геогр. наук, доц. Н. В. Каледина. Москва: Гардарики, 2002. 928 с.
29. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. К.: Либідь, 2001. 416 с.

Допоміжна література

1. Bucyalimwe M. Land, Power, and Ethnic Conflict in Masisi (Congo-Kinshasa), 1940s – 1994, The International Journal of African Historical Studies, Boston University African Studies Center. 1997. P. 1–3.
2. Esposito J., Shahin E. The Oxford Handbook of Islam and Politics. London, 2013.
3. Абрамов Д. Секуляризм, фундаментализм и толерантность в современной Индии (по материалам новейших интернет-источников). Россия и мусульманский мир. 2006. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sekulyarizm-fundamentalizm-i-tolerantnost-v-sovremennoy-indii-po-materialam-noveyshih-internet-istochnikov>
4. Акказиева Г. Факторы эволюции геополитического положения стран Центральной Азии. Вестник МГИМО. 2011. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/factory-evolyutsii-geopoliticheskogo-polozheniya-stran-tsentralnoy-azii>

5. Арунова М.Р., Филоник А.О. Современный Исламский Восток и страны Запада. Москва, 2004.
6. Асанбаев М. Казахстан потенциал религиозной конфликтности и факторы риска в развитии религиозной ситуации. Центральная Азия и Кавказ. 2006. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kazahstan-potentsial-religioznoy-konfliktnosti-i-factory-riska-v-razvitii-religioznoy-situatsii>
7. Асанбаев М. Казахстан потенциал религиозной конфликтности. Россия и мусульманский мир. 2007. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kazahstan-potentsial-religioznoy-konfliktnosti>
8. Баранов С. А. Сикхський сепаратизм: досвід незалежної Індії. Політика і час. 1997. № 5-6.
9. Близький Схід та Північна Африка. Аналітичний огляд 02/2019. Борисфен Інтел. URL: http://bintel.com.ua/uk/article/19_02_blyzkyy_skhid_ta_pivnichna_afryka/
10. Близький Схід: епоха керованого хаосу. Борисфен Інтел. URL: <http://bintel.com.ua/uk/article/blyzkyy-skhid-epokha-kerovanoho-khaosu/>
11. Вінтер Ч., Сидоржевський М. Народ без держави: хто такі курди? URL: <https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4-%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B8-%D1%85%D1%82%D0%BE-%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%96-%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B4%D0%B8/a-42294803>
12. Восток и политика: политические системы, политические культуры, политические процессы / Под ред. А.Д. Воскресенского. Москва, 2011.
13. Головченко В. І. Мінливе обличчя сучасної китайської дипломатії. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. Вип. 31-32. К.: ВПЦ „Київський університет”, 2005.
14. Головченко В.І. Китайська дипломатія: традиційні засади й сучасність. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Вип. 53. Ч. II. К.: ІМВ.

15. Горобець І. В. Індія та Пакистан на межі XXI століття: компаративний аналіз особливостей сучасного внутрішньополітичного становища. Людина і політика. 2000. № 5.
16. Горохов С. Конфессиональная география и политическая жизнь современной Индии. Преподаватель XXI век. 2013. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/konfessionalnaya-geografiya-i-politicheskaya-zhizn-sovremennoy-indii>
17. Горохов С. Роль индуизма в общественно-политической жизни Индии. Преподаватель XXI век. 2011. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-induizma-v-obschestvenno-politicheskoy-zhizni-indii>
18. Горохов С., Дмитриев Р. Формирование конфессионального пространства Индии: опыт историко-географического анализа. Человек: Образ и сущность. Гуманитарные аспекты. 2019. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-konfessionalnogo-prostranstva-indii-opyt-istoriko-geograficheskogo-analiza>
19. Гіденс Е. Соціологія. Релігії Далекого Сходу. Rbid? 1999/ URL^ <http://politics.ellib.org.ua/pages-11809.html>
20. Етнічні конфлікти в Тропічній та Південній Африці. URL: https://studopedia.com.ua/1_18435_etnichni-konflikti-v-tropichniy-ta-pivdenniy-afritsi.html
21. Жданов Н.В. Исламская концепция миропорядка. Москва, 2002.
22. Зінько І. З., Байковський П. Б., Федунь О. В. Політичний регіоналізм у сучасній Африці чинники та тенденції розвитку. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 112 (Частина II). 2013. С. 3–12.
23. Игнатенко А.А. Ислам и политика. Москва, 2004.
24. Ігнат'єв П. М. „Слон” і „дракон” в азіатській грі. Індо-китайські відносини на тлі світових політичних процесів. Політика і час. 2006. № 6.
25. Ігнат'єв П. М. Індія і монархії Перської затоки: взаємодоповнюваність інтересів. Зовнішні справи. 2011. №3.
26. Ігнат'єв П. М. Індія на шляху до лідерства в Південній Азії. Чернівці: Книги XXI століття, 2006.

27. Ігнат'єв П. М. Країни Азії: особливості культури та побуту. Чернівці, 2011.
28. Калишевский М. Пекин закрывает Тибет «изнутри», окончательно загоняя проблему в тупик. URL: <https://www.fergananews.com/articles/7613>
29. Кашникова В. Роль религиозного фактора в контексте национальной безопасности Индии (на примере взаимоотношений индусов и мусульман). Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Международные отношения. 2014. № 3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-religioznogo-faktora-v-kontekste-natsionalnoy-bezopasnosti-indii-na-primere-vzaimootnosheniya-induistov-i-musulman/viewer>
30. Конфликты на Востоке: этнические и конфессиональные / Под ред. А.Д. Воскресенского. Москва, 2008.
31. Косухин Н. Этнические конфликты в Африке: истоки и типология. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/etnopoliticheskie-konflikty-v-afrike-istoki-i-tipologiya-chast-i/viewer>
32. Ксьондзик Н. З батьківщиною, але без держави. Курдське питання на межі тисячоліть. Політика і час. 2002. № 3.
33. Ланда Р. Г. Политический ислам: предварительные итоги. Москва, 2005.
34. Лебедева М. М. Межэтнические конфликты на рубеже веков. Методологический аспект. Мировая экономика и международные отношения. 2000. № 1. С. 31–39.
35. Люди Нигерии: население, языки, религия. URL: <https://kiliman.info/lyudi-nigerii-naselenie-yazyki-religiya>
36. Ляшенко Т. М. Трансформація політичних систем в країнах Центральної Азії: національний та регіональний аспекти. К.: ІПіЕНД, 2011. 288 с.
37. Модестов С.А. Геополитика ислама. Москва, 2003.
38. Мясников В. Африканское домино. Межэтнические конфликты охватили Кению и Чад. Голос России. 2007. С. 7–9.
39. Наумкин В. В. Ислам и мусульмане: культура и политика. Москва, 2008.
40. Нахла Ю. Політичні пріоритети розвитку Близького Сходу в контексті глобальних процесів. Політичний менеджмент. 2008. № 4. С. 163–171.

41. Олійник Ю. Нестабільність у Демократичній республіці Конго та роль етнічного чинника. Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2015. Вип. 36. Частина 3. С. 85–91.
42. Сикоев Р.Р. Панисламизм: истоки и современность. Москва, 2010.
43. Смагулов К. Современная религиозная ситуация в Казахстане. Центральная Азия и Кавказ. 2011. Т. 14. Вып. 3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sovremennaya-religioznaya-situatsiya-v-kazahstane/viewer>
44. Солодкова О. Роль христианской общины в Индии и хиндутва. Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Всеобщая история. 2015. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rost-hristianskoy-obschiny-v-indii-i-hindutva>
45. Тенденції розвитку ситуації в країнах Центральної Азії. Борисфен Інтел. URL: <http://bintel.com.ua/uk/article/centrasia/>
46. Ткаченко І. Центральна Азія як зона перетину інтересів конкуруючих держав. Політичний менеджмент. 2004. № 5. С. 114–121.
47. Центральна Азія: яблуко розбрату. Борисфен Інтел. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/geopolitics/centralna-aziya-yabluko-rozbratu/>
48. Шустов А. Исламизация Центральной Азии (Таджикистан, Киргизия, Казахстан). Россия и мусульманский мир. 2013. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/islamizatsiya-tsentralnoy-azii-tadzhikistan-kirgiziya-kazahstan>
49. Щодо сучасних тенденцій розвитку ситуації на Близькому Сході. Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosini/schodo-suchasnikh-tendenciya-rozvitku-situacii-na-blizkomu>
50. Юг Африки на современном этапе. Сборник статей. Москва, Институт Африки РАН, 2016. 214 с.
51. Юрлова Е. Индия: проблемы мусульманского религиозного меньшинства. Россия и мусульманский мир. 2008. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/indiya-problemy-musulmanskogo-religioznogo-menshinstva>

52. Язон И. Этнические конфликты – бич Африки. Голос России. 2004. С. 41–45.
53. Яковлев А. Индусско-мусульманские отношения в Индии: от нелюбви к ненависти. ARS ADMINISTRANDI. 2012. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/indussko-musulmanskie-otnosheniya-v-indii-ot-nelyubvi-do-nenavisti>
54. Яковлев А. Межконфессиональны конфликты в Индии: индусы против мусульман. Исламоведение. 2013. № 4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mezhkonnessionalnye-konflikty-v-indii-indusy-protiv-musulman/viewer>

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. КиберЛенинка. URL: <https://cyberleninka.ru/>
2. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
3. Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень. Борисфен Інтел. URL: <http://bintel.com.ua>
4. Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com>

Плани семінарських занять

№ з/п	Назва теми
1	Етно-конфесійна ситуація у Туреччині як чинник суспільно-політичних процесів в країні <ol style="list-style-type: none"> 1. Етнічний склад населення країни 2. Національно-визвольні рухи у Туреччині 3. Іслам як чинник суспільно-політичних процесів 4. Міжконфесійні взаємини у Туреччині
2	Національна та релігійна складова суспільно-політичного розвитку Казахстану <ol style="list-style-type: none"> 1. Процес ісламізації Казахстану: загальна характеристика процесу 2. Міжконфесійні взаємини в країні 3. Національні меншини та їхня роль у політичному житті Казахстану

3	<p>Політичні процеси в Індії крізь призму національно-релігійної структури суспільства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнаціональні та міжконфесійні конфлікти у Індії 2. Політичні механізми вирішення ворожнечі 3. Етнічний та релігійний чинник як фактор зовнішньої політики Індії
4	<p>Національні та релігійні фактори політичного розвитку Китайської Народної Республіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національний склад населення країн 2. Міжетнічні та релігійні протиріччя 3. Способи національної консолідації
5	<p>Суспільно-політичне життя у Нігерії крізь призму національно-релігійного складу населення країни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості політичного влаштування країни 2. Конфлікти та шляхи їх подолання 3. Міжнаціональні і міжрелігійні взаємини у нігерійському суспільстві
6	<p>Демократична республіка Конго у контексті міжнаціональній і міжконфесійних відносин</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етно-конфесійний склад населення 2. Характеристика політичної системи ДРК 3. Національні та релігійні меншини та їхня участь у суспільно-політичному житті держав
7	<p>Національно-релігійна структура населення Ефіопії як чинник суспільно-політичних процесів країни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості релігійного складу населення 2. Характеристика міжнаціональних взаємин 3. Проблеми міжнаціональної та релігійної ворожнечі та способи їх подолання
8	<p>Суспільно-політична ситуація у Південно-Африканській республіці: національно-релігійний контекст</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема міжрасових взаємовідносин 2. Політичне влаштування держави 3. Конфесійний склад населення ПАР
Усього годин 16	

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види та зміст роботи	Кількість годин
1	<p>Вивчення літератури з теми «Національно-релігійні особливості країн Середнього Сходу та Північної Африки» Вінтер Ч., Сидоржевський М. Народ без держави: хто такі курди? URL:</p>	

	<p>https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4-%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B8-%D1%85%D1%82%D0%BE-%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%96-%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B4%D0%B8/a-42294803</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкрити участь курдів у політичному житті Туреччини, Ірану, Іраку і Сирії <p>встановити ступінь залучення цього народу до політичних процесів в Іраку, Ірані, Сирії, Вірменії і Туреччині.</p>
2	<p>Вивчення літератури з теми «Національна та релігійна складова суспільно-політичних процесів у Центральній Азії»</p> <p>Тенденції розвитку ситуації в країнах Центральної Азії. Борисфен Інтел. URL: http://bintel.com.ua/uk/article/centrasia/</p> <ul style="list-style-type: none"> - назвати передумови до сепаратизму у Казахстані на сьогоднішньому етап. - Розкрити перспективи побудови політичної нації у Казахстані.
3	<p>Вивчення літератури з теми «Політичні, соціально-економічні та культурні процеси Південної Азії крім призму національно-релігійних відносин регіону»</p> <p>Яковлев А. Межконфессиональны конфликты в Индии: индузы против мусульман. Исламоведение. 2013. № 4. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/mezhkonnessionalnye-konflikty-v-indii-indusy-protiv-musulman/viewer</p> <ul style="list-style-type: none"> - познайомитися етнічно-релігійними групами Південної Азії. <p>встановити виклики і загрози політичній системі Індії з боку етнічних і релігійних меншин.</p>
4	<p>Вивчення літератури з теми «Далекий Схід у контексті національних та релігійних особливостей регіону»</p> <p>Гіденс Е. Соціологія. Релігії Далекого Сходу. URL: http://politics.ellib.org.ua/pages-11809.html</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкрити етнічно-релігійну структуру населення КНР. <p>проаналізувати еволюцію національно-визвольного руху тибетців</p>
5	<p>Вивчення літератури з теми «Етно-релігійна мозаїка Західної Африки як чинник суспільно-політичних відносин у регіоні»</p> <p>Люди Нігерії: население, языки, религия. URL: https://kiliman.info/lyudi-nigerii-naselenie-yazyki-religiya</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкрити етнічно-релігійну структуру населення Нігерії <p>встановити причини радикалізації ісламу в країні</p>
6	<p>Вивчення літератури з теми «Суспільно-політичні особливості країн Центральної Африки: етно-конфесійний контекст»</p> <p>Олійник Ю. Нестабільність у Демократичній республіці Конго та роль етнічного чинника. Вісник Львівського університету. Серія</p>

	<p>міжнародні відносини. 2015. Вип. 36. Частина 3. С. 85–91.</p> <p>- розкрити етнічно-релігійну структуру населення Демократичної республіки Конго</p> <p>визначити релігійні і етнічні чинники у боротьбі за владу в країні</p>
7	<p>Вивчення літератури з теми «Національно-конфесійна характеристика народів Східної Африки</p> <p>Мясников В. Африканское домино. Межэтнические конфликты охватили Кению и Чад. Голос России. 2007. С. 7–9.</p> <p>- визначити причини міжетнічних конфліктів у Кенії</p> <p>розкрити внутрішні і зовнішні загрози етнічного і релігійного характеру національній безпеці країни</p>
8	<p>Вивчення літератури з теми «Суспільно-політична ситуація у Південній Африці як наслідок національних та релігійних особливостей регіону»</p> <p>Етнічні конфлікти в Тропічній та Південній Африці. URL: https://studopedia.com.ua/1_18435_etnichni-konflikti-v-tropichniy-ta-pivdenniy-afritsi.html</p> <p>- розкрийте причини етнічних конфліктів у Тропічній і Південній Африці</p> <p>встановіть наслідки міжетнічного протистояння для політичної системи країни</p>
Разом	102

3. Завдання семестрових залікових робіт:

1. Етнічний склад населення та міжнаціональні взаємини у Туреччині
2. Релігійний чинник у внутрішньополітичних процесах Туреччини
3. Міжетнічні взаємини у Єгипті
4. Конфесійний склад населення Єгипту
5. Етно-релігійна чинник у сирійському громадянському конфлікті
6. Внутрішнє протистояння у Лівії крім призму етно-релігійних взаємин в країні
7. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Алжиру
8. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних Ізраїлю
9. Етнічний склад населення та міжнаціональні взаємини в Іраку
10. Релігійний чинник у внутрішньополітичних процесах Іраку
11. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Ірану

12. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Саудівської Аравії
13. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Казахстану
14. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Афганістану
15. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Пакистану
16. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Монголії
17. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах КНР
18. Етнічний склад населення та міжнаціональні взаємини в Індії
19. Етнічний склад населення та міжнаціональні взаємини в Індонезії
20. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Нігерії
21. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах ДРК
22. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах ПАР
23. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Ефіопії
24. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Японії
25. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Таїланду
26. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Судану
27. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Мавританії
28. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах ЦАР
29. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Намібії
30. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Кенії

Зразок залікового білету

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Спеціальність «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Спеціалізації «Міжнародні відносини та регіональні студії: сходознавство»

Семестр 1

Форма навчання денна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): магістр

Навчальна дисципліна Національно-релігійний чинник в суспільно-політичному житті країн Сходу

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) №1

1. Етнічний склад населення та міжнаціональні взаємини у Туреччині (20 балів)
2. Національно-релігійний чинник у суспільно-політичних процесах Пакистану (20 балів)

Затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу
протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (Анатолій ПАРФІНЕНКО)

Екзаменатор _____ (Дмитро МИКОЛЕНКО)